

Színház

A MAGYAR SZÍNHÁZI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

DRÁMAMELLÉKLET 2002. SZEPTEMBER

HÁY JÁNOS

A HERNER FERIKE FATERJA

Istendráma két részben

SZEREPLŐK:

KREKÁCS BÉLA }
BANDA LAJOS } negyven körüli, előregedett
HERDA PITYU } munka nélküli férfiak

PAPI JÓSKA, negyven körüli, vidéki férfi
MARIKA, húsz év körüli nő, a polgármester titkárnője

KREKÁCS BÉLA, a Krekács Béla faterja
HERDA PITYU, a Herda Pityu faterja
BANDA LAJOS, a Banda Lajos faterja
RENDŐR, a Herner Ferike faterja
ASSZONY, a Rendőr felesége, a Herner Ferike muterja
HERNER FERIKE, a Rendőr fia, tíz év körüli gyerek

KREKÁCS BÉLA }
HERDA PITYU } tíz év körüli gyerekek
BANDA LAJOS }

Vidéki asszonyok, férfiak, gyerekek

ELSŐ FELVONÁS

1. jelenet

Falusi utca. Banda, Herda és Krekács árkot pucolnak lapátokkal, ásókkal, csákánnyal

BANDA Kurva kemény ez a kő.

KREKÁCS Kőkemény.

BANDA Hogyhogy kőkemény.

KREKÁCS Mert kő, azért.

HERDA Pesten, bazmeg, (Köp) nem kell az árkot kaparni, akkor is megvan a segély.

BANDA Pesten más. De ott meg akkora zaj van, hogy azt is munka elviselni.

HERDA Mi, az, hogy hallod? Az munka?

BANDA Az. Teljesen leszív. Mint a csákányozás. Olyan helyen laknak, érted, hogy még éjjel is zúg a fejük. Mintha az agyukban járna a metró. Megy át az agyukon a vaskerék, aztán egy perc csend, utána megint. Szarrá mennek az idegeik, érted, reggel már nincs is nekik.

HERDA Fú bazmeg, (Fejéhez kap) most elképzelttem, hogy végigmegy az agyamon a metró, az istenit, összeszarnám magam, az biztos.

KREKÁCS Meg kurva sokan is vannak.

BANDA Az, tele van velük a város.

HERDA Hogy a faszban bírnak olyan sokan lenni egyszerre.
BANDA Hogyhogy egyszerre?
HERDA Hát hogy mind ott van, ahol a többi, egyik sincsen máshol.
BANDA De aki ott van, Pityukám, az nem lehet máshol.
HERDA Hát ez az.
KREKÁCS Szar lehet Pesten lakni. Állandóan azon gondolkodni, hogy most melyik busz hova visz.
BANDA Ja, a buszokon...
HERDA Közbe meg lelép az ember a járdáról, aztán vége.
BANDA Mi közben?
HERDA Hát amíg a buszon gondolkodik. Az egyik ember is mesélte, hogy köszönt a feleségének, hogy majd este otthon vacsoránál, érted, a Corvin előtt, aztán megfordult, bájnag, az asszonynak vége volt. Abban a pillanatban eltaposta a hetes busz.
KREKÁCS A hetes, az szerencsétlen szám, azzal jobb vigyázni.
HERDA Az nem a hatos?
KREKÁCS Az is, de buszban a hetes.
BANDA Tényleg?
KREKÁCS Azt hiszem.
BANDA Hát ez is azt bizonyítja.
HERDA Mit?
BANDA Amit mondtam.
HERDA Ja, az igaz.
KREKÁCS Hú bazmeg, az azért nem semmi... Az ember hátat fordít az asszonynak, aztán vége.
BANDA Az nem. Én minden reggel hátat fordítok neki, aztán mikor visszanezdek, még mindig ott van. Húsz éve, mintha nem is mozdulna, mindig ott áll a konyhaajtóban. Megyek, arrébb lököm, visszaáll. Hogy bír ott állni annyit, egyszerűen nem értem, hogy bírja ennyi ideig.
KREKÁCS Lehet, hogy nem is az asszony az, Lajoskám.
BANDA Hát mi a fasz?
KREKÁCS Mondjuk, a konyhaajtó vagy a virágállvány.

Röhögnek, ásnak tovább

HERDA Pesten akkor se kell dolgozni a segélyért, azt tudom, mert mondta a sógorom, hogy ő azért a szar pénzért, hát nem hülyült meg.
BANDA De érted, ha nekünk se kellene, akkor mire mennénk a segéllyel.
HERDA Hogyhogy mire?
BANDA Hát, hogy akkor mit csinálnánk addig, amíg itt vagyunk.
KREKÁCS Ezen aztán nem kell annyit gondolkodni, Lajoskám.
BANDA De figyelj már, a segély este is elfogy, az alatt a három óra alatt. Na most, ha nem lennénk itt, akkor miből lenne meg a többi idő, az a nyolc óra plusz. Csak ülnénk, és néznénk magunk elé?
KREKÁCS Az igaz, marha kevés ez a segély, marhára kevés.
HERDA Órákon át nézni, csak úgy előre, azt aztán nem lehet kibírni. Mint a tehenek. Bámulni... Ahogy a Papi Jóska tehenei... Bámulni magad elé, neki a falnak, de bazmeg, azon a falon nincsen semmi, csak a fal.
BANDA Mi van, Béla, te meg mit hallgatsz annyira?
KREKÁCS Csak valami eszembe jutott.
HERDA Mi tud ilyenkor neked eszedbe jutni?
KREKÁCS Hogy érted, mit mondott a muterom a múltkor.
BANDA Mondott valamit a muterod?
KREKÁCS Mondott.

HERDA Mit mondott?
KREKÁCS Hogy a tévében mit látott a csiga kettőn, azt mondta.
BANDA Nincs is nálatok villany, különben, nem?
KREKÁCS Jó, a nagyszobában nincs, mert kikapcsolta az a geçi villamosművek, de leszedtem az oszlopról, aztán bevitettem a kiskonyhába. Most, bazmeg, rákapcsolhatjuk a hőszigetelőket is. Megszívtam őket. Ingyen sugárzunk, érted. Most úgy bedurrantunk a kiskonyhában, hogy télen is gatyában vagyunk. De még úgy is izzadunk. Bosszúból, csak. Mert különben már az a nagy meleg se kellemes. Még télen se. Az ember kintről bejön, csak úgy fejbe bassza a hőség, aztán alig bír a sezlönig elmászni. Ott ül kigúvadt szemekkel, mint a Szabó Jani bácsi malaca, amikor belevezették a kettőhuztat.
BANDA Az igaz, az a malac akkor kurvára meglepődött, hogy mi van.

Kaparják az árkot

HERDA Azt nem tudom, most a malac tudja már, hogy mi lesz vele?
BANDA Hogyhogy mi lesz?
HERDA Hát hogy ma vége, érted, hogy azt most mikor tudja?
KREKÁCS Amikor a kést meglátja, mert már azt ismeri.
HERDA De honnét ismeri a kést, azt honnét tudja?
BANDA Hát mert már mindig így végzik, érted, és látja a többinél.
HERDA De amikor az előzőt vágják, akkor még meg sincsen. Nem lát semmit. Decemberben vágják a nagyot, a kicsit meg csak februárban veszik meg, akkor hogy van ez.
KREKÁCS Megöröklük.
HERDA Mit?
KREKÁCS Hogy tudják a dolgot.
HERDA A kést?
KREKÁCS Azt.
HERDA Hú bazmeg, akkor a villany nagy kibaszás, arról biztos nem gondolta. Hú de kurva szar ezt elképzelni, hogy megy feléd a Szabó Jani bácsi, azt hiszed, hoz valami moslékot vagy répát, aztán beléd nyomja a kettőhuztat, hú de kurva szar így végezni, hogy pont nem azt várod.
BANDA Az kurva szar. Nem is tudom, most az ember tudja-e például, vagy nem, hogy most az-e a jó, ha tudja, vagy ha nem.
HERDA A kettőhuztat?
BANDA Nem, hogy meghal-e, azt.

2. jelenet

A három férfi az utcán a lapátokra támaszkodva bambul

KREKÁCS Nem ülünk le? Mindig csak állunk.
HERDA Tényleg, Lajoskám, ki bírja ezt egész nap.
BANDA Na jó, akkor pihenő. Igyunk egyet. (Üveget vesz elő)
HERDA Azért mégiscsak jó ez az árok.
BANDA Hogyhogy jó?
HERDA Hogy van neki partja.
KREKÁCS És akkor mi van, ha van neki? Ha nem lenne, akkor nem is árok lenne, hanem semmi, csak út.
HERDA Ezt mondom én is.
BANDA Nem értem, Pityukám, mit akarsz ezzel. Hát még jó, hogy árok, azért vagyunk itt.
HERDA Én is azt mondom, hogy jó.
KREKÁCS De most mér jó az, hogy árok?
HERDA Hogy van neki partja, érted.

KREKÁCS Az igaz, az van neki.

Kis szünet, isznak

BANDA *(távolba meredve szólal meg, látszik, hogy gondolkodik)*

De az mért jó tulajdonképpen, ha van neki?

HERDA Hát hogy rendesen lehet ülni, érted.

KREKÁCS Ülni?

HERDA Igen, hogy nem kell összenyomnia az embernek a beleit. Én már nem bírom, ha nem ülhetek rendesen, mert a térdemmel kinyomom az epét a belemből. Meg a levegő is megszorul. Inni meg egyáltalán nem lehet úgy.

BANDA Megmaradna a pálinkám.

HERDA Hogyhogy megmaradna?

BANDA Ha nem lenne árok.

HERDA Mért?

BANDA Mert úgy nem lehet inni, nem igaz.

KREKÁCS Mit csinálna az ember azzal a sok pálinkával?

HERDA Milyen pálinkával?

KREKÁCS Ami annyi év alatt megmaradna...

BANDA Mégiscsak jó ez az árok valamire.

HERDA Az biztos.

Kismotor hangja, Marika érkezik

KREKÁCS Zümmög a levegő, gyerekek.

BANDA Ellenőrzés, Pityukám, kapaszkodj a szerszámodba.

KREKÁCS A Pityunak már nincs is szerszámja.

HERDA Szájával már le rólam Béla.

BANDA Az neked a bajod, Béla, hogy te csak eddig jutsz el. Innét neked nincs tovább.

KREKÁCS Most hiába mondod, Lajoskám, de tényleg voltak régen olyan emberek, akik a farkukkal törték ketté a lapát-nyelet. Indiában vagy hol, ilyen fakírok.

BANDA Ezt is a muterod mesélte?

KREKÁCS Nem hallottál te mindenről, Lajoskám, még a géprombolókról se, pedig azok is milyen fasza gyerekek voltak. Szétverték a cuccokat pajszerrel. Olyanok voltak. Nem aludt el a szájukban a fogfájás.

HERDA Itt nincsenek is gépek.

KREKÁCS Még azok se... Ennyire szar nekünk...

BANDA Na, mozogjál, Béluka, mert mindjárt ideér.

Kezdenek fölászódni az árokpartról

HERDA Mi az istent akar már megint, a segély az jár, ha nem kaparunk, akkor is, nem igaz? Az azért van, mert korábban dolgoztunk, és most nem tudunk, mit baszogat mindig minket.

KREKÁCS Ez nem Pest, Pityukám, itt aztán átlátszik a levegő.

HERDA Mi látszik, micsoda?

KREKÁCS Csak hogy meghallod, ha jönnek, arra gondoltam, hogy hallatsz.

MARIKA *(megérkezik a kismotorral)* Jó munkát, szevasztok! Na megy a dolog?

BANDA Kurva kemény, Marikám.

KREKÁCS Mint a kő, olyan.

BANDA De látod, hogy megy, hogy azért jutunk tovább.

MARIKA Hát kell is haladni, az biztos.

HERDA De finom szag van.

KREKÁCS Ez aztán nem a kipufogó, az biztos.

BANDA Ezt a Marika pufogja.

Röhögnek

MARIKA Na nem kell itt ez a szöveg, gyerekek. Most kaptam. Ödötoalett.

KREKÁCS Micsoda?

MARIKA Ilyen kölni.

BANDA Aztán kitől kaptad, Marikám?

MARIKA Nem olyan érdekes...

HERDA De mégis kitől?

MARIKA Szóval, születésnapom volt, aztán gondolnak rám, értitek, egy csomóan, azért, szeretnek.

HERDA Hát mi is, csak a segélyből ilyen nem lehet...

MARIKA Na jó, akkor mondom a polgármester úrnak, hogy megy a munka.

BANDA Azt mondhatod, Marikám. Mert az halad, az biztos, elégedett lehet.

HERDA Aztán elhiszi a Gyuri neked, amit mondasz?

MARIKA A Gyuri, szóval a polgármester úr az nagyon hisz nekem.

KREKÁCS Tudja a Gyuri, kinek kell hinni.

MARIKA Na megyek, nehogy azt higgye a polgármester úr, hogy baj van, mert az nem lenne jó.

HERDA Az nem, az biztos, Marikám.

Marika el. A férfiak dolgoznak, aztán megállnak

BANDA Most mit mondott neked a muterod? Mi volt a csigakettőn?

KREKÁCS A muterom?

BANDA Azt mondtad.

KREKÁCS Nem tudom. Azzal a hülye villanyal, érted, hogy nincs nálunk villany, azzal tisztára kiverted a fejből.

BANDA Még mindig jobb, mintha a csákánnyal.

HERDA Hogy mit, a csákánnyal kiverni a villanyt.

BANDA Persze, a fejedből.

KREKÁCS Na mindegy.

BANDA De azért jó lenne tudni.

HERDA Mit?

BANDA Hogy mit mondott a Béla muterja. Most már izgat.

HERDA A Béla muterja izgat?

KREKÁCS Most minek piszkáljátok a muteromat?

BANDA Nem a Béla muterja izgat, hanem amit a Béla muterja mondott, az.

HERDA Ja, az más.

3. jelenet

Kapargatják az árkot, támaszkodnak, krákognak, köpnek. Papi Jóska jön

HERDA Kurva unalmas ezt a szar árkot kaparni.

KREKÁCS Minden kurva unalmas.

HERDA De a legunalmasabb az, amit pont csinál az ember.

KREKÁCS Mondjuk, ha egy helyben kéne ülnöd, az még szarabb lenne. Mondjuk, Pesten.

HERDA Mért, ott egy helyben ülnék?

KREKÁCS Mondjuk, a színházban. Ülnek, aztán bámulnak maguk elé.

HERDA Azt nehéz lehet kibírni, az biztos.

BANDA Én azt csinálom, hogy rávágok a kőre a csákánnyal, hogy eltörök-e.

KREKÁCS És eltörök?

BANDA Nem.

HERDA Nacsak, ott ballag a Papi Jóska.

Papi Jóska halad feléjük

PAPI Szevasztok.
 BANDA Szevasz, Jóska. Mi van, mész a tehenekhez?
 PAPI Oda.
 HERDA Még mindig velük alszol?
 PAPI Persze.
 HERDA Abban a szar fatákolmányban?
 PAPI Abban.
 KREKÁCS Mért nem a házban, otthon?
 PAPI A tűz óta, érted, amikor a gyerek ottharadt, azóta nem. Ott nekem már nem lehet. Bemegyek, és látom az egészet, hogy mi van ott bent, meg hallok is, ami ott bent van, a tüzet meg a gyereket. Hogy kiabál a gyerek meg az állatok a gyerek mellett, mind csak nyüszít, át a tűzön jön a hang. Omlik a gerenda rá a szobára, rá erre a sok hangra. Rá a tyúkok hangjára, rá a macskák hangjára, aztán rá a gyerek hangjára. Azóta nem bírok.
 HERDA És télen?
 PAPI Télen is.
 BANDA Ha bejönnek azok a marha hidegek, amikor még a patikánál is mínusz húsz van, ott kint meg legalább huszonnolc? Akkor mi lesz, Jóska, akkor mi lesz veled?
 PAPI Megfagyok legfeljebb, nem igaz. (Nevet)
 HERDA Ezt így tudod?
 PAPI Tudom. Majd tavasszal meglátjátok.
 KREKÁCS Tavasszal majd mi is tudjuk?
 PAPI Az biztos.
 BANDA Te tudsz így dolgokat előre?
 PAPI Ezt nem nehéz, mondjuk, mást nem annyira, de ezt ki lehet találni. Az ember egy kicsit gondolkodik, és látja a jövőjét, mert azt lehet látni, csak arra kell gondolni, ami az ő jövője, nem arra, ami a másé.
 HERDA Van bennünk valami olyasmi, hogy láthatjuk, mint a jósok meg a varázslók.
 PAPI Persze, csak nem kell mindennap bebaszni, mert akkor az ember még az ajtókilincset se látja, nemhogy mi lesz egy év múlva.
 HERDA Azért ezt nehéz elképzelni, legalábbis nekem elég nehéz.
 BANDA Na most főleg a feltételek miatt.
 HERDA Milyen feltételek miatt?
 BANDA Hogy nem kell mindennap bebaszni.
 KREKÁCS A Pityunak az ajtókilinc is messze van.
 PAPI Nézz előre nagyon, Pityukám, oda, a hegyek felé, hátha meglátsz valamit, ott elöl a levegőben.
 HERDA Mit? Mit tudnék ott meglátni?
 BANDA Egy ufót a villanydróton.

Röhögnek

PAPI Na megyek, mert bögnek a marhák, enni kell nekik. Szevasztok.
 BANDA, HERDA, KREKÁCS Szevasz, Jóska. Szevasz. Szevasz.
 HERDA Most azért nem értem ezt a dolgot.
 BANDA Mit?
 HERDA Hogy tulajdonképpen, ha az ember látja a jövőjét, az annyi, hogy azt látja, hogy nincsen neki, mint a Jóska is?
 BANDA Hogyhogy nincsen?
 HERDA Hát az azért mégsem az, hogy két hónap múlva megfagy az ember, az mégsem olyan jövőféle.
 BANDA Á, azt csak mondja, tudod, milyen hülyegyerek a Jóska. Állandóan a saját tehenei tejét issza.
 KREKÁCS Hú bazmeg, ezt azért nehéz elképzelni.
 HERDA Az biztos. Olyan ember még nem volt itt a faluban.
 BANDA A múltkor azt mesélte az utcán, hogy pusztá kézzel

fogdossa ki a halakat az Ipolyból.
 HERDA Marokkal?
 BANDA Pont úgy. Beleáll a vízbe, behajol, aztán hopp, belemarkol a vízbe, és ott a kezében egy hatalmas menhal.
 KREKÁCS Az istenit, ezt azért kevesen tudják.
 HERDA Vagy inkább senki.
 KREKÁCS Azért itt marha sok híres ember lakik.
 BANDA Hogyhogy híres?
 KREKÁCS Hát úgy, mint a Jóska. Érted, olyan nincs máshol, aki ezt tudja. Esetleg az indiánoknál. Ott lehet esetleg.
 BANDA Ja, de milyen messze vannak az indiánok.
 HERDA Azért szar lehet tudni, hogy mi a jövője az embernek...
 KREKÁCS Főleg, ha az, hogy meghal.
 BANDA Az kurva szar lehet.
 HERDA Ezzel együtt élni, hogy az ember meghal... Hát bazmeg, kemény fickó ez a Papi Jóska, az kurvaisten. Én ha ezt tudnám, már felkötöttem volna magam. Az biztos, mint a Bacsányi.

Kís szünet, munka

KREKÁCS Azt, hogy emlékszem-e arra, azt mondta.

A többiek felé fordulnak értetlenkedve

BANDA Mit mondott?
 KREKÁCS Hogy emlékszem-e arra az emberre.
 HERDA Kicsoda?
 KREKÁCS A muterom.
 BANDA Milyen emberre.
 KREKÁCS A Herner Ferikére, a rendőr fiára, akivel egy osztályba jártam. A Herner Ferikére, arra a kis seggdugasz rendőrgyerekre, hogy arra emlékszem-e. Azt mondta a muterom. Hogy akkor még a faterom is mesélte...
 BANDA Most a faterod vagy a muterod?
 KREKÁCS Szóval a muterom mesélte, és a faterom is akkor mesélte, mikor még egy osztályba jártam a Ferikével, hogy ott álltak a kocsmá előtt a te fateroddal, a Herda Pityu bácsival meg a Lajos faterjával, a Banda Lajos bácsival, amikor ott elment az az asszony.
 HERDA Szóval nem a Herner Ferike, hanem egy asszony.
 KREKÁCS Az. A Herner Ferike muterja. Az ment arra.
 HERDA Nehéz elképzelni, hogy meg egy nő még régen.
 BANDA Hogyhogy régen?
 HERDA Hogy nem akkor, amikor mi vagyunk, hanem máskor, ráadásul az egészet nem is látjuk, hogy hogy is van az a dolog, amit nem látunk. Hát ezt nem értem.
 BANDA Most hülyéket mondasz, Pityukám, nagyon hülyéket...
 HERDA Csak gondol az ember arra, hogy most akkor is minden volt, amikor még mi nem voltunk. De ha meghalunk, akkor már nekünk semmi nem lesz. De csak nekünk nem lesz semmi, mert különben minden van, csak mi nem vagyunk. Hogy is van ez, nem értem. Most minek is élünk akkor? Hú bazmeg, szétmegy a fejem, amikor erre gondolok, egyszerűen szétmegy...
 KREKÁCS Pedig, Pityukám, amit a faterom egyszer elmondott, az úgy is volt.
 BANDA Az biztos, mert a Béla bácsi soha nem hazudott, az biztos, hogy nem, akármit mond a Pityu.
 HERDA Nem azt mondtam, hogy hazudott.
 KREKÁCS Hát mit?
 HERDA Mást.

4. jelenet

Időben harminc évvel korábban. Herda Pityu bácsi, Banda Lajos bácsi, Krekács Béla bácsi állnak az utcán, a kocsmá előtt a korlátnak támaszkodva, és az utcát stírolik. Elmegy mellettük a Herner Ferike muterja, először csak a cipőkopogás hallatszik, aztán megjelenik az asszony is

KREKÁCS Hogy bírják ezek a nők ezt az állandó kopogást.

HERDA Mért, mit kell annyira bírni?

KREKÁCS Hát olyan, bazmeg, mintha cipősarokkal vernék az agyadat.

Banda a fejéhez kap

HERDA Mi van, Lajoskám, hányni kell?

BANDA Nem, csak elképzelttem, amit a Béla mondott. Nekem nagyon érzékeny az agyam. Gyerekkoromban majdnem megműtötték.

KREKÁCS Az agyadat?

BANDA Nem tudtátok? Elzáródott valami csatorna, aztán nem ment el az agyvíz, érted, azt mondták, meg kell lékelni a fejemet, lyukat vágni, aztán kitisztítani azt a csatornát vagy mi a fasz, mert az összes víz elöntötte az agyamat...

KREKÁCS A kurva istenit, vannak az ember fejében csatornák, hát bazmeg, ezt azért nem gondoltam volna.

HERDA Aztán mi lett vele?

BANDA Mivel?

HERDA A vízzel?

BANDA Valahogy mégis lement.

HERDA Lefolyt csak úgy?

BANDA Le.

KREKÁCS Akkor neked, Lajoskám, kurva szar lenne, ha nő lennél.

BANDA Mért lenne szar?

KREKÁCS Hát hallgatni ezt a kopogást, még éjjel is, álmában is kopog az embernek, mert nem bírja elfelejtteni. Nem azt álmodja, hogy tenger meg ilyesmi, hanem csak ezt a kopogást.

HERDA Ilyen nőnek szar lehet lenni.

BANDA Hogy érted?

HERDA Hát hogy... Most tényleg, hogy értettem ezt?

BANDA Hát nem úgy.

HERDA Hanem?

BANDA Másképpen.

HERDA Az lehet.

A nő kopogását a túloldalról hallani

BANDA *(beleszagol a levegőbe)* Van neki szaga.

KREKÁCS Minek?

BANDA A nőnek, Béluskám, a nőnek. Olyan lehet vele az ágyban, mintha kölnisüvegbe fulladna bele az ember. Tiszta mámor.

KREKÁCS Hát, Lajoskám, azért ezt ne mondd el senkinek. Ha ilyeneket mondasz, bazmeg, a Karesz nem fog kiszorgálni a kocsmában.

BANDA Azért csak más, érted. Otthon az a kurva hagymaszag meg zsír. Ezek aztán nem is öregszenek. Olyanok, hogy soha nem öregszenek meg, még mikor a koporsóban fekszenek, akkor is olyanok, mintha élnének, olyan az arcuk, hogy az embernek még eszébe jutna, hogy odafeküdjön melléjük, any-

nyira nem haltak meg még. Hogy csinálják, ezt nem tudom. Hogy élnek, és nem változnak, akkor, amikor nekünk már tisztára összeszárad a bőrünk, akkor ezek mért ilyenek még.

HERDA Az biztos, hogy marhára tudnak kinézni.

KREKÁCS Azért a koporsóban, Lajoskám, azt azért nem mondd, hogy odafeküdnél. Azt azért, hogy a halottal csinálnád, azt nem mondd.

BANDA Na jó, nem úgy, csak elképzelttem.

KREKÁCS Azért ezt ne képzeld el még egyszer. Szerintem azért ezt ne.

HERDA Ez most különben nagyságos asszony, mint az orvos felesége vagy mi a fasz?

KREKÁCS Rendőrnő.

BANDA Á, hülye vagy te, Béla, az olyan, mintha ő is rendőr lenne, de ő nem rendőr, csak a rendőr felesége.

KREKÁCS Az majdnem olyan, mert rendőrnők különben nincsenek is.

BANDA Dehogynem. Amerikában minden van. Még néger is.

HERDA Néger rendőr?

KREKÁCS Azt nem hiszem, hogy olyan lenne. Legfeljebb Afrikában, mert ott nincsenek fehérek.

HERDA Szerintem rendőrök se.

KREKÁCS Nincsenek?

HERDA Mért, te el tudsz képzelni egy meztelen négert tányérsapkában?

KREKÁCS Akkor rendőrné.

BANDA Mi?

KREKÁCS Már mint hogy rendőrnének kell hívni, hogy „Kezít csókolom rendőrné”.

HERDA Ezt nem hiszem.

BANDA Különben úgyse akarunk hozzá szólni. Ki akar a rendőr feleségével beszélni. Ebben a faluban ki a fasz akarna.

HERDA Az igaz. Most se köszöntünk neki.

KREKÁCS Hát nem.

5. jelenet

Változatlanul a kocsmá előtt. A férfiak a színen, leülnek a pléhasztal mellé. Folytatódik a beszélgetés. A Krekács Béla bácsi előad egy történetet. Közben itt-ott el is játsza. Föláll, mutogat, mintha ő lenne a történet főhőse

HERDA Mért rendőr valaki?

BANDA Nem tudom.

HERDA Mért megy hozzá feleségül, ha rendőr?

BANDA Hogy a rendőrnek is szülessenek gyerekei.

KREKÁCS Meg van neki pisztolya.

HERDA Az biztos. Pisztolya az van neki.

KREKÁCS Volt különben Parassapusztán, a határon egy tiszt, egy határőr-tiszt.

BANDA És?

KREKÁCS Semmi, különben, csak annak is volt pisztolya.

BANDA Persze, mindegyiknek van egy té ötöse.

HERDA Az pisztoly?

BANDA Persze.

HERDA Azt hittem, motorbicikli.

BANDA Szóval van mindegyiknek pisztolya. Az olyan nekik, mint neked a villáskulcs.

HERDA Hogy neki is ott van a zsebében?

BANDA Nem hogy a zsebében, hanem hogy munkaeszköz... És mi volt a tiszttel, Béla?

KREKÁCS Csak hogy ment egyszer haza a fickó, ment, na nem az átkelőtől, hanem a pálinkafőzdeből, mert oda szoknak járni a tiszték.

HERDA Odajárnak?

KREKÁCS Persze, mert a főzdes Laci meghívja őket, mert akkor nem ellenőriznek annyit a fináncok. Szóval, ott vannak a Lacinál. Ott isznak minden este. A frissen lejtött pálinkát. A legerősebbet is. Tudod, milyen a pálinka, az aztán dolgozik, az olyan, hogy szétnyomja az ember agyát, az annyira kemény dolog.

HERDA Mint a kő. A pálinka az kőkemény.

KREKÁCS Az. Ezek meg isznak ott.

BANDA Azt gondolom, hogy isznak. Olyan a belük, hogy ezek aztán bírják, betonból van.

KREKÁCS Aztán mondja a tiszt, hogy bassza meg a kurva világ az összes embert, legelőbb a feleségét otthon, mert az egy rohadt ribanc, mert nem varrta föl neki tegnap a zubbonygombját, a kurva, minek van tartva, mondja a tiszt, ha a zubbonygombot se varrja föl, mi a fasznak, nem igaz. De, mondta a Laci, az már igaz, hogy ha neki ilyet csinálna az asszony, leöntené kilencvenfokos pálinkával, hogy kimarja a pofáját. Igaz, nekem – mondja a Laci – nincsen zubbonyom.

BANDA Az különbség azért, érted. Meg hogy persze még felesége sincsen.

HERDA Az még nagyobb különbség.

BANDA De különben ki a fasz varrja össze a Laci gombját.

HERDA Á, beletesz egy drótdarabot, aztán összefogja, mint a kályhaajtó, ha letörik róla a picek. Annyi. Ki nézi a főzdebén. Még hülyén is nézne ki, ha jól nézne ki, nem igaz.

BANDA De, az már biztos.

KREKÁCS Szóval a Laci az kemény fickó a Laci. A tiszt meg be-durrant. Öncsél, kiabálta. A Laci meg öntött, mert bazmeg, ki akarja magára uszítani a fináncokat, ki a fasz. A tiszt meg benyakalta még azt a decit, aztán hazament, berúgta az ajtót, hogy te rohadt kurva, aztán durr neki az asszonyrak, az meg kiabálni sem mert.

HERDA Nem mert?

KREKÁCS Nem, annyira félt az embertől. De ez volt a rosszabb.

BANDA Rosszabb, hogy azt hitte, úgy jobb. Közben meg ez lett a rosszabb?

KREKÁCS Ez hát, mert a barom azt hitte, nem fáj az asszonyrak, hogy azért nem.

HERDA Ja értem! Az istenit, erre ki a franc gondolt volna, hogy azt gondolja.

BANDA De érted, ez tiszt volt. Katona, mindent másképp gondolt, mint ahogyan az asszony.

KREKÁCS Lekapcsolta a pisztolyát, lekapcsolta, és szétdurran-totta az asszony agyát.

HERDA A szentségit. Bazmeg, pisztollyal. Szét az agyát.

KREKÁCS Azt – és ott lógott az asszony agya a plafonon, bazmeg, mert a golyó kivitte a fejéből.

HERDA De bazmeg. A villanykörte mellett?

BANDA A kurva istenit. Tiszta vér volt a plafon?

KREKÁCS Csupa vér. Az asszony agya meg lyukas volt, a szeme meg a tarkója között. Át lehetett látni rajta, mint egy kukkeron.

HERDA Akkor ezért van a rendőrnek felesége.

BANDA Miért, hogy szétlőjék a fejét?

HERDA Nem csak hogy ezért nem válik el. Érted, mert mi lenne akkor, ha elválna. Micsoda vérfürdő.

6. jelenet

Újra a jelenben. Utca. A férfiak kaparják az árkot. Az előzőnél erősebb berregés

BANDA Már megint a Marika, mit akar már megint?

KREKÁCS Ez nem az, nem hallod, ez nem az.

HERDA Ez tényleg nem az.

BANDA Akkor mi? A Papi Jóskának lett motorbicikrije, vagy mi? Arra a kis időre vett magának?

KREKÁCS Ez a Szabó Jani bácsi. Nyírja a ház előtt a füvet.

HERDA Kurva erős hangja van neki.

KREKÁCS Tudod, miből csinálta a fűnyírót?

HERDA Miből?

KREKÁCS Hát bazmeg, egy trabantmotort szerelt rá.

BANDA Trabantmotort? Az hajtja? Az istenit, mi mindent tud a Jani bácsi.

HERDA Csak az a szar ebben is...

BANDA Micsoda, Pityukám, már megint mi bajod van ezzel is?

HERDA Hát, hogy visszánő.

KREKÁCS Mi nő vissza, Pityukám? A trabant kasznija, vagy mi az isten?

HERDA Hülye vagy te, Béla, a fű nő vissza, az bazmeg. Levágja, aztán visszánő, érted. Kár csinálni.

BANDA Ráadásul ezt így lehet tudni, az is szar.

KREKÁCS Mit lehet tudni?

BANDA Hogy mi fog történni.

HERDA Hogyhogy?

BANDA Hát hogy tudja az ember, hogy az lesz, hogy visszánő.

KREKÁCS Különben nem lehet mindent tudni, mert például az ember, ha levágja a körmét, az visszánő, de ha az ujjából vág le egy darabot, az aztán baszik visszánőni.

BANDA De ott meg azt lehet tudni, hogy nem nő vissza, érted.

HERDA Mint a Turák Sanyi bácsi lábfeje...

BANDA Mi van azzal?

HERDA Hogy a Sanyi bácsi is csinált ilyen fűnyírót. Egy hajdú automat motorból, aztán megszaladt egy kicsit a gép. Érted, éppen arra, ahol a Sanyi bácsi lába volt. Aztán a fű most csak nő, a Turák Sanyi bácsi lába meg nem nő.

Röhögnek

BANDA Most tulajdonképpen mit is mesélt neked a faterod, hogy nem köszöntek a Herner Ferike muterjának?

KREKÁCS Pont ezt, hogy olyan kurva szar volt annak a nőnek, hogy nem szólt senki hozzá, csak bement a faluban, húzta azt a marha nagy kölniszagot, és senki nem köszönt neki, csak akinek kötelező volt, az.

HERDA De utálok én ezt az árokkaparást. Mi a fasznak csinálni. Tavasszal úgyis betömi az áradás.

BANDA Hát pont ezért kell.

HERDA Hogy legyen mit betömní?

BANDA Azért, bazmeg, pont azért, különben hova menne a víz? Hová?

HERDA Hagyjál már, Lajos, most nem kell mindig ezt magyarázni. Utálok, és kész.

BANDA De akkor bemenne a házakba a víz, érted. Mindent elvinne, mint két éve is. Az egész Dózsa utca úszott. Az azért szar dolog, nem?

HERDA Jó, szar, de én attól még utálok. Pesten mégiscsak jobb.

KREKÁCS Abban a kurva nagy zajban?

HERDA Abban.

KREKÁCS Abban a tömegben?

HERDA Abban. Én inkább hallgatnám azt a zajt, ezt én már utálok.

BANDA Különben már az első nap elvesznél. Összekevernéd a buszokat. Ott nem élhetnek ilyen hülyeemberek, mint te. Pesten élni, ahhoz azért ész is kell. Akinek nem volt esze, az mind visszakerült a faluba. Itt van a Rák Pityu is. Hiába járt

egyetemre, nem itt van, itt kapál a gazdaságban. Mert nincs neki esze.

HERDA Azért csak járt egyetemre. Ahhoz csak kellett ész.

BANDA De annyi nem volt neki, hogy Pesten éljen. Ott a sok busz között. Annyi az utca, hogy senki nem bírja megjegyezni, senki, még aki egyetemet végzett, az se.

KREKÁCS Hát akkor nem is egyetemre kéne járni az embernek, hanem megtanulni a térképet.

BANDA Még az is kevés, mert mindig változtatják az utca-
neveket meg a buszjáratokat, hogy összezavarják azokat, akik be akarnak költözni, nem kell már nekik több ember. Megvannak ott egymással. A többi maradjon vidéken. Szarnak ezek másra, csak megfingatni a vidékieket, arra jár az agyuk. Olyan kocikkal járnak, hogy többet ér, mint itt nálunk egy ház meg egy utca, érted. Annyit költenek karácsonyi ajándéokra, mint amit mi hárman kapunk egész évre.

HERDA Azt azért nem hiszem, azt nem...

BANDA Pedig így van. Nézd meg, milyen játékok vannak. Negyvenezer, és mind elfogy. Megveszik a pestiek. Meg olyan karácsonyfák, hogy hatezer métere. Az mind elfogy. Úgyhogy ott neked nincsen hely, Pityukám, ott aztán nincsen.

HERDA Akkor is utálom. A Jóskának jó, mert látja a jövőt, neki a jó, mert látja, hogy meg fog télen halni, én meg nem látok semmit, csak ezt a kibaszott lapátnyelet, azt látom, az meg nem jelent semmit, csak hogy látok. Semmit nem jelent.

KREKÁCS Azért mondta a muterom, hogy emlékszem-e a Herner Ferikére, mert, hogy látta a csigakettőn, hogy mi van vele, a Herner Ferikével.

BANDA A Pityu miatt?

KREKÁCS Nem, hanem hogy majd mi lesz, mondjuk, a Pityuval is, azért.

HERDA Hogy velem, az is ott volt a csigakettőn, vagy mi?

KREKÁCS Szóval, hogy benne van a dolgokban az, ami majd lesz. Mint a fűnyírásban, hogy visszánő. Hogy ha mi nem látjuk, meg nem is vesszük észre, akkor is benne van, csak nem látjuk. És Pityu nem látja, pedig itt van.

BANDA Itt van, ami lesz?

KREKÁCS Itt, vagy már régebben is itt volt.

HERDA Akkor úgyis az lesz, ami már megvan előre.

KREKÁCS Az. Ahogy a Herner Ferikénél is.

7. jelenet

Időben megint a múlt. Iskolai osztályterem. Herner Ferike, Béla, Pityu, Lajos

FERIKE Tudod te, ki a faterom?

BÉLA Tudom.

FERIKE Az én faterom a faluban a rendőr.

BÉLA Leszarom a faterodat.

FERIKE Ilyet te ne mondjál, mert a faterom megbosszulja.

BÉLA Arra kíváncsi leszek, te kis seggdugasz.

Szájon vágja Ferikét, összegyűlnek a gyerekek, és nekiesnek Ferikének

GYEREKEK (*kiabálnak*) Adj a zsernyáknak! Adjál neki! Hadd folyjon a vére a kis geciládának.

FERIKE Szólok a fateromnak, szólok neki, hogy verekedtek.

BÉLA Kinek szólsz, te szarjankó, ki a fasznak akarsz te szólni. (*Közben üti, veri*) Nem elég, bazmeg, kell neked még, a pofádba egy nagyot rúgjak. Kell?

FERIKE Megmondalak.

BÉLA Mondjál, te pöcs...

FERIKE A fateromnak van pisztolya.

BÉLA Ki nem szarja le a faterod pisztolyát.

FERIKE De szétlövi a fejeteket, ha megmondom, az biztos. Szétlövi, hiába vagytok ilyen nagypofájúak, a végén szétlövi a fejeteket.

BÉLA Ide figyelj, te kis geciláda, nekem is van pisztolyom, meg a fateromnak is, érted! Még az oroszoktól kapta. És véged, ha megpróbálsz valamit, mert akkor az én faterom elmegy hozzatok, és belétek ereszt, meg a hülye kurva anyádba is beleereszt egy sorozatot. Addig volt pofád, gyerek, addig, onnétől már nem vagy. Érted, meg a muterod se, meg a geci faterod se. Úgyhogy ne játsszad az agyadat, de ne ám. A fateroddal meg pláne ne!

FERIKE Akkor is megmondom a papámnak, és a papám elmegy majd hozzátok.

BÉLA Olyan gyáva a faterod, te kis szarjankó, mint te, pont olyan gyáva, tudod, mikor merne eljönni hozzánk...

FERIKE Majd a mamám elküldi. Majd a mamám megmondja neki, hogy mit csináljon.

BÉLA A muterod is rendőr, pöcsike, a muterodnak is van tányérsapkája? Azt hittem, csak a faterod fatökű, a muterod meg fapicsa?

FERIKE Ezt még megbánod, az biztos, a pisztolyt is elmondom, az biztos.

BÉLA Na húzzál el, mert kirúgom a fogaidat! (*Ellöki magától*)

8. jelenet

Krekács Bélának háza előtt, a Rendőr érkezik, Béla az udvaron

RENDŐR Apád itthon van?

BÉLA Hátul az udvarban.

RENDŐR Hívd ide!

BÉLA Minek?

RENDŐR Nem tartozik rád.

A gyerek megy hátrafelé, az öreg Krekács Béla megjelenik, s jön előre

KREKÁCS Mit akar?

BÉLA Nem mondta.

RENDŐR Jó napot.

KREKÁCS Jó napot.

RENDŐR A gyerek miatt.

KREKÁCS Mért? Mi csinált?

RENDŐR Az iskolában elmondott valamit, és hallották.

KREKÁCS Mit? Én nem szoktam a téészből semmit. Tápot végképp nem, azt én soha. Tudom, mi a közös. Hogy az nem az enyém.

RENDŐR Nem az. Fegyver.

KREKÁCS Fegyver? (*Csodálkozik*) Milyen fegyver?

RENDŐR Hogy maga fegyvert rejteget a házban, azt mondta a gyerek.

KREKÁCS Melyik gyerek?

RENDŐR Ez.

KREKÁCS A fiam, a Béla?

RENDŐR Az.

KREKÁCS És most mit csináljak?

RENDŐR Hát adja elő.

KREKÁCS Mit?

RENDŐR A fegyvert.

KREKÁCS Fegyvert?

RENDŐR Azt.

KREKÁCS Nem tudom.

RENDŐR Mért?

KREKÁCS Nincs.

RENDŐR Ja. Az más. Azt hittem, van.
 KREKÁCS Biztos a gyerek miatt.
 RENDŐR Hogyhogy?
 KREKÁCS Hát mert azt mondta.
 RENDŐR Azt hiszem. Tényleg csak azért lehetett.
 KREKÁCS De a gyerek. Tudja. Összevissza.
 RENDŐR Tudom. Csak nekem ki kell jönni, ellenőrizni, amikor más is hallja.
 KREKÁCS Persze, hivatalból, értem.
 RENDŐR Abból, mert ha tényleg valami történik, akkor engem vesznek elő.
 KREKÁCS Persze, akkor a rendőr a hibás.
 RENDŐR Az.
 KREKÁCS Ott fönt se mindig tiszták, nem igaz.
 RENDŐR Van velük bajom, az biztos, de jobb kerülni, nem igaz.
 KREKÁCS Én is így lennék a maga helyében.
 RENDŐR De nincsen.
 KREKÁCS Mi nincsen.
 RENDŐR A helyemben.
 KREKÁCS Az igaz.
 RENDŐR Akkor írhatom a jelentésben, hogy nincsen.
 KREKÁCS Persze, mert tényleg nincsen, mást nem írhat. Azt nem írhatja, hogy van, ha nincsen.
 RENDŐR Az igaz. Viszont látásra.
 KREKÁCS Viszont látásra.

9. jelenet

Apa és fia a konyhában

KREKÁCS Mért kellett elmondanod, (*Rángatja a gyermeket*) mi a francnak kellett neked erről beszélned?
 BÉLA Én csak azt akartam...
 KREKÁCS Mit akartál, hogy börtönbe kerüljek, azt?
 BÉLA Nem, csak hogy mert a Herner Ferike...
 KREKÁCS Kit érdekel a Herner Ferike! Én kerülök börtönbe, nem érted? Mondtam, hogy a pisztolyról senkinek egy szót sem, érted, soha, mert végünk.
 ANYA (*éppen belép*) Ne bánts már azt a gyermeket, ne rángasd, még megfojtod. Az istenért, megbolondultál.
 KREKÁCS Nem hagyom addig, amíg ki nem verem a fejéből a pisztolyt.
 ANYA Mi a francnak nekünk az a pisztoly, minek kell?
 KREKÁCS Mert kell, még jól jöhet! Az nem árt, ha van.
 ANYA De minek, amikor nem meri senki elővenni? Hagyjad a gyermeket!
 KREKÁCS De még jól jöhet, ha egyszer, érted, akkor meg hiányozna, ha kell, és nincsen.
 ANYA De soha nem kellett még, sohasem kell.
 KREKÁCS Akkor is van, és ha van, akkor már megtartjuk, mert nem akárkinek van pisztolya ebben a faluban, érted, nem akárkinek.
 ANYA Hagyjad már a gyermeket, ne üsd már, hallod! Ne üsd a gyereked, ne üsd már!

Dulakodnak

KREKÁCS Még egyszer ne mondd, hogy van, érted, neked legyen úgy, hogy nincs, érted.
 ANYA (*a gyermeket magához fogja*) Gyere már, gyere arrébb!

A gyerek bög

Minek kellett ezt elmondani, minek, ezt nem szabad...
 BÉLA Ezt még megkeserüli a Herner Ferike, ezt még megkeserüli, ezért még bosszút állok a Herner Ferikén, ezért még bosszút. Sztétverem a Herner Ferike pofáját. Az biztos, hogy szét.
 ANYA Ugyan, kisfiam, hagyjad már azt a gyermeket.
 BÉLA Ezt egy életre megjegyzi a Ferike, az biztos, hogy nem felejt.

10. jelenet

Utca, árokkaparászás

BANDA Ezt mesélte a muterod, pont ezt?
 KREKÁCS Aha, pont ezt mesélte, hogy én megmondtam akkor másnap az iskolában a Herner Ferikének, akkor megmondtam az egészet.
 HERDA Hogy szétvered a pofáját, azt?
 BANDA Hogy visszaadod, amit a faterodtól kaptál, azt?
 KREKÁCS Nem nyúltam hozzá, csak megmondtam neki, hogy egy szar gyilkos lesz. Hogy vér fog a Ferike kezéhez tapadni, azt mondtam neki. Az ilyeneknek az lesz a vége. Fogtam a Ferike mackófülsőjét, és a pofájába mondtam, hogy az lesz, egy szar gyilkos. Olyan, akit még a börtönbe is leköpdösnek. Egy ócska szar alak, az lesz, azért, mert ilyet csinált, azért. Ezt nem kellett volna a Ferikének. Azért mondtam meg neki, mert ezt nem kellett volna neki csinálni. Hogy a pisztolyt elmondani a faterjának, ezt nem kellett volna. Az asszony meg biztos mondta, hogy menjél csak el a gyerek faterjához, aztán adjál neki, mert az asszony annyira utált itt lenni, annyira utált mindenkit, hogy biztos küldte a Ferike faterját, hogy menjen, és fogja le a fateromat engedély nélküli fegyvertartásért. De én megmondtam a Ferikének.

Papi Jóska érkezik

BANDA Szevasz, Jóska!
 PAPI Szevasztok!
 HERDA, KREKÁCS Szevasz!
 HERDA Tudod még a jövőt, Jóska?
 PAPI Hát persze.
 BANDA Na mi lesz?
 PAPI Amit mondtam.
 BANDA Nem félsz?
 PAPI Én nem. Na szevasztok.
 BANDA Pedig én félnék, ha meg kéne hálnom, marhára félnék tőle.
 PAPI Közben nem érzi az ember. Csak lát egy fényes csatornát.
 KREKÁCS Egy csatornát? Mint amin a víz folyik, olyat?
 PAPI Persze, csak a fény folyik benne, olyan az egész, nem érzel semmit, csak mész ebben a fényben előre. A csatorna végéről meg integetnek a rokonaid, a faterod meg a faterod faterja, hogy gyere, Pityu...
 HERDA Hát azért most nem próbálnám ki, legalábbis máma nem.
 PAPI Pedig nem kell félni, mert tényleg nem érzel semmit, ha valamit, akkor inkább jót. Na megyek. Szevasztok. (*Elmegy*)
 HERDA Azért csak elgondolkodik az ember.
 BANDA Min, azon, hogy mennyire fél?
 HERDA Nem, hanem hogy régen a fateromat is úgy hívták, mint engem, meg a faterom faterját is. Először ő volt a Herda Pityu bácsi, aztán lett a faterom, most meg én, utána meg lesz a fiam.
 BANDA A Pityu?
 HERDA Az. A Pityu.

BANDA Hát az igaz.
 HERDA Meg neked is volt a faterod a Lajos bácsi. Szóval, mint nálam.
 BANDA És akkor mi van?
 HERDA Hogy most úgy van, hogy semmi nem változik. Mindig van valaki, aki ugyanaz, csak nekünk olyan, mintha más lenne.
 BANDA Mármost hogy mire gondolsz, hogy te vagy a saját faterod?
 HERDA Hát hogy lehet olyan messziről nézni a dolgot, hogy összerosódnak az emberek. Csak közelről látszik, hogy mások. Mert most az istennek nem mindegy, hogy én vagyok-e itt vagy a faterom. Hogy ő látja, hogy mi a különbség, vagy azt hiszi, nem halt meg a faterom.
 BANDA Nem tudom, Pityu. De ne gondoldj erre, mert baj lesz.
 HERDA Milyen baj?
 BANDA Hogy nem találod magadat. Érted. Magadban fogsz elveszni, mint Pesten. Olyan leszel magadnak, mint a Pest. Összevissza buszok meg utcák. Aztán csak állsz majd a lapátnyelnek támaszkodva, és nem tudod, hogy te vagy a Herda Pityu.
 KREKÁCS Az biztos, jobb, ha vigyáz a Pityu.
 HERDA Na hagyjuk mára ezt a kurva árkot végre.
 BANDA De azért nem mindegy, hogy haladtunk.
 KREKÁCS Hogyhogy nem mindegy.
 BANDA Hogy már több van kész, mint tegnap, aztán hamarosan készen lesz az egész utca.
 HERDA És akkor mi van, ha készen lesz.
 BANDA Akkor nem kell tovább csinálni.
 HERDA És ha nem kell tovább csinálni, akkor mi van.
 BANDA Nem tudom.

11. jelenet

Beérnek az önkormányzathoz

BANDA Csókacsók Marikám.
 MARIKA Szevasztok. Na meddig jutottatok?
 BANDA Egészen a Szabó Béci házáig.
 MARIKA Az már valami. Ennek örülni fog a polgármester úr.
 BANDA Betehetjük?
 KREKÁCS Mit akarsz te betenni, Lajoskám?
 BANDA Hát a szerszámokat.
 KREKÁCS Ja, az más, ha a szerszámokat.
 HERDA Nyitva van a sufni, Marikám?
 MARIKA Nyitva, Pityu bácsi, vigyék csak, vagy másra gondoltál.
 BANDA Hát a Pityu nem tud már másra gondolni, csak a sufni-
 ra meg a lapátnyelre, olyan már a Pityu.
 KREKÁCS Pedig a Marika azért kinéz valahogy, az biztos, a
 legjobb itt a környéken.
 MARIKA Na, nem kell ez, Béluka!
 HERDA Hát itt persze a környéken most nincs is más nő.
 KREKÁCS Az igaz, de akkor is.
 HERDA Én is csak azt mondom, hogy igaz, a Marika, igaz.
 MARIKA Na, hagyjuk már ezt...
 BANDA Különben hová lesz a menet?
 MARIKA A polgármester úrral van a presszóban egy kis
 megbeszélés.
 KREKÁCS Azt el tudjuk képzelni, az biztos, hogy ott meg lehet
 beszélni valamit, a Kis Gyuri az olyan nagyon beszédes.
 HERDA Az biztos, hogy érdemes átszaladni. Még szerencse,
 hogy itt van a szomszédban.
 MARIKA Hogy mért jó az, mit mondasz?
 KREKÁCS Mert nem fújja össze a hajadat a szél olyan össze-

visszára, mert akkor nehezebb azokat a dolgokat megbeszél-
 ni, nem igaz?
 MARIKA Jaj, Béla, hát annak családja van, gyerekei.
 KREKÁCS Nem is akar téged feleségül venni, se örökbe fogad-
 ni. Vagy arról lesz szó?
 BANDA Egy kis konyak a Marikának, hamisított napóleon a
 piacról. Az aztán megoldja a dolgokat.
 HERDA De nem a cipőfűzőt, azt nem...
 MARIKA Na, lassan leszállhattok rólam, gyerekek...
 BANDA Jaj, ez a kölni, Marika, ilyen csak neked van...
 MARIKA Ödötoalett, az nem kölni, annál sokkal különb.
 HERDA Az biztos, azt érezni, hogy nem kölni.
 MARIKA Különben a polgármester úrtól kaptam.
 HERDA De megbecsüli a munkatársakat, azért rendes gyerek
 ez a Kis Gyuri, nem...
 MARIKA Na jól van, megyek, mert vár már a Gyuri, aztán nem
 akarom.
 BANDA Dehogynem akarsz, Marikám, akarsz te azt, biztos,
 hogy igen.
 HERDA Hagyjad már, Lajos! Hozd a lapátdodat, aztán menjünk
 a kocsmába.
 KREKÁCS Különben rendes gyerek a Gyuri, emlékszem, osz-
 tálytársam volt a Gyuri. Amikor a Herner Ferike is. Benne
 volt a Gyuri is akkor mindenben.
 MARIKA Szevasztok.
 BANDA, KREKÁCS Szevasz, Marika, akkor üdvözljük a
 Gyurit.

Marika el. A többiek pakolnak

HERDA Azért nem gondoltam volna, hogy ez lesz a Herner
 Ferikével. Azt nem. Hogy szerepel a csiga kettőn. Arra nem
 gondoltam volna.
 BANDA Dehogy szerepelt. A Herner Ferike egy Herner Ferike.
 Ilyenek nem szerepelnek a csiga kettőn.
 KREKÁCS Mondta a muterom, érted, hogy csak azt mondták
 be, hogy H. F., de mindenki tudja, hogy ő volt. *(Gondolkodik)*
 KREKÁCS Nem értem. Egyszerűen nem értem.
 HERDA Én sem.
 BANDA Mit nem értesz?
 HERDA Amit a Béla, azt.
 BANDA Ja, az más.

MÁSODIK FELVONÁS

1. jelenet

Harminc évvel korábban. A Rendőr házában. Szoba

ASSZONY Nem köszönnek, érted?
 RENDŐR Ha nem, hát nem, mit akarsz tőlük. Idegenek va-
 gyunk nekik.
 ASSZONY Mert rendőr, azért, mert rendőr vagy.
 RENDŐR Az vagyok, most mit csináljak.
 ASSZONY Nem lehet így élni. Ha bemegyek a boltba, elhallgat-
 nak. Összenéznek, és nem szólnak semmit. Csak a pénztá-
 rosnő mondja, hogy százötvenkettő.
 RENDŐR Félnék tőled.
 ASSZONY Azért, mert rendőr vagy. Azért félnék tőlem, mert
 tőled félnék, mert rendőr vagy.
 RENDŐR Most mit akarsz, mit csináljak? Rendőr vagyok. Te is
 abból élsz, hogy az vagyok.

ASSZONY Nem kéne mindig ezzel előjönni. Mit vállaljak itt. Ápolónő nem kell. Hogy bejárjak Vácra, azt nem engeded, meg a gyerek miatt sem.

RENDŐR Nem vetem a szemedre, de ez a tény. Érted. Én keresem a pénzt, szar ez nekem is. De most nehogy még szegyenkezzek is miatta. Abból élsz, hogy rendőr vagyok. Te egy vasat se hozol haza. Az anyád is mit adott. Semmit.

ASSZONY Most ne csinálj úgy, mintha az semmi lenne, amit csinálok. A mosás meg a főzés. Meg hogy a Ferikével órákat ülök. Az neked semmi?

RENDŐR Te azt megcsinálod. Azt én nem mondom, hogy nem. De a pénzt nekem kell hozni. Azt nekem kell mindet.

ASSZONY Így akkor sem lehet élni, hogy senki nem köszön, hogy senki nem akar velem beszélni. Így nem lehet élni!

RENDŐR De ha ez van, én mit csináljak? Mit tudok én csinálni? Lépjek ki, akkor mi leszek? Akkor mi lesz belőlem? Mit dogozok akkor? Menjek vissza trógerolni a bányába? Oda akarsz, Tarjánba? Hogy szétszarjam a tüdőmet már negyvenévesen? Azt akarsz? Akkor mi lesz, akkor jó lesz, hogy három műszakban nyomjam. Hogy nem leszek otthon csak nappal, mikor te meg a kórházban, akkor jó lesz?

ASSZONY De így sem lehet. Nekem is kell valami élet. Reggel a bolt, utána a mosások, meg a gyerekkel az a hülye számtan. Olyan hülye számtanból, hogy egy óra alatt se fog föl semmit. Ebből is rendőr lesz, az biztos.

RENDŐR Most mért nyírsz? Én egy semmi vagyok? Szerinted én semmi vagyok, mert rendőr? Azért?

ASSZONY De mi az én életem. Délután hazajössz megiszod a sörödet, aztán döglesz a tévé előtt.

RENDŐR Fáradt vagyok, érted. Annyi a fesszék. Olyan nehéz. Nem elég a bűnözők, még ott vannak a főnökök, a váciak is. Azok is csak baszogatják az embert.

ASSZONY Soha nem gondoltam volna, hogy ez lesz az életem, hogy ilyen lesz.

RENDŐR Hagyjál már, érted, mit tehetek én róla, most mi a francot tehetek róla, hogy neked ez van. Nem én jöttem ide. Ide helyeztek, érted. Ki tudhatta, hogy ez lesz?

ASSZONY De így nem lehet élni, így nem.

2. jelenet

Bejön a gyerek

RENDŐR Szerbusz, Ferike, na jó volt az iskolában?

Ferike nem szól

Nem volt jó? Mi a baj, most mi a franc volt ott?

Ferike hallgat, a Rendőr odalép, elkapja a karját

Mondjál már valamit, mi volt az iskolában! Mondjál már valamit, mert felpofozlak!

ASSZONY Hagyd már azt a szerencsétlen gyereket. Minek kiabálsz vele, mit ártott az neked, mit? Azt hiszed, gyilkos vagy tolvaj? Ez a te gyereked. A fiad! Mért kínozod a fiadat? Miért?

FERIKE Megverték.

RENDŐR Kicsoda?

FERIKE Főleg a Krekács Béla. De mondtam neki, hogy a papám majd szétlövi az egész családját pisztollyal. Mondtam neki. Ő meg elkezdett ütni akkor, hogy az ő papájának is van pisztolya, és eljön ide, és szétlövi akkor a szüleimet meg en-

gem. Azt mondta.

RENDŐR Hogy van neki pisztolya?

FERIKE Azt mondta, hogy az oroszoktól.

RENDŐR Na most betelt, most rendbe rakom a Krekácsékat.

Most megtanulják, mit jelent egy körzeti megbízott. Hogy itt fenyegetőzik az a kis szarjankó, a Krekács fia.

ASSZONY Tényleg azt mondta?

FERIKE Azt.

ASSZONY Menj el akkor hozzájuk, most menjél!

RENDŐR Jól van, megyek, megyek mindjárt, csak fölcsatolom a pisztolyt.

ASSZONY Akkor indulj! Minek állsz még itt? Nem akarsz rendet csinálni? Nem az a dolgod? Amikor a családdról van szó, akkor nem?

RENDŐR Megyek, most már megyek. *(Elmegy)*

Az Asszony sír, a gyerek arrébb áll

FERIKE Mért sírsz, mama?

ASSZONY Nem jó nekem itt, nem jó, az egész nem jó. Mi lesz, ha te is nagy leszel, ki lesz nekem akkor?

FERIKE Én mindig leszek, mama. Én mindig.

ASSZONY Dehogy. Itt maradok apáddal. Pont itt, ahol nem szól hozzám senki. Olyan, mintha minden meg volna előre mondva, hogy így fog történni. És tényleg úgy is történik, semmi nem lesz másképp.

FERIKE És ha elköltözünk, mama, akkor jobb lesz, nem?

ASSZONY Nem lesz ez már jobb, ez ilyen lesz, csak máshol. Csak várja az ember, hogy vége legyen. Ha meg vége lesz, akkor megbánja, hogy ilyen sokat várt rá.

3. jelenet

Önkormányzati hivatal udvara. Krekács, Banda, Herda érkezik

BANDA Jó reggelt, Marikám, jó reggelt.

HERDA, KREKÁCS Jó reggelt, szevasz.

MARIKA Szevasztok. Mi van már? Azt hittem, nem is jöttök. Mi volt veletek?

BANDA Egy kis tavaszi fáradság, Marikám. Neked is szokott lenni, nem?

MARIKA Na jó, de ha a polgármester úr is tavaszi fáradt lesz, amikor a segílyt kell kifizetni, akkor aztán lestek, hogy mi van. Hogy most mért fáradtak le az ezresek. Akkor majd nem értitek, hogy mi történt.

HERDA Nem olyan gyerek a Kis Gyuri. Az nem olyan. Nem azért választottuk meg.

KREKÁCS Az biztos, ha olyan lenne a Kis Gyuri, senki nem választaná meg.

BANDA A falu azért tudja, hogy mi kik vagyunk, nem igaz, Pityukám, az azért tudja.

HERDA Az biztos, hogy ha velünk kicseszik a Kis Gyuri, akkor aztán lőttek a választásnak, az biztos.

BANDA Érted, mi ott vagyunk mindenütt, Marikám, amit mi mondunk, az szent.

KREKÁCS Az biztos, a kocsmában, hogy mit mondunk.

MARIKA A munkaidő, az munkaidő, értitek, ha segílyről van szó, akkor is, értitek, ezt másképp nem lehet. A fejtőből is azért vágtak ki benneteket, mert késtetek, mindig csak késtetek.

BANDA A fejtő megint beszart, Marikám, annak megint vége lett, mer a német csak megtúrázta a pénzét, aztán lelépett. Annak mindegy volt, hogy velünk mi van. Érted, annak mindegy volt.

MARIKA Mondjuk, én mást hallottam.

BANDA Pedig így volt, Marikám.

HERDA A pénznek aztán nincs szaga. Az mindegy, honnét jön, csak hozzon, az a lényeg. A pénz az leszárja a fejtőt meg miniket is, az tisztára. A német meg nem volt más, csak pénz.

BANDA Azt nem érdekelte, hogy szarrá megyünk, a németnek, mi nem vagyunk, Marikám, de a Gyuri az nem olyan, a Gyuri tudja, mi kik vagyunk.

KREKÁCS Az biztos, mert a Gyuri haverom volt, nekem a Gyuri. Amikor szétvertük a Herner Ferike pofáját, akkor a haverom volt a Gyuri.

BANDA Mit akarsz már megint azzal a Herner Ferikével?

KREKÁCS Csak eszembe jutott, érted, hogy ez összeköt engem a Gyurival, aztán nem kell itt félni, hogy a Gyuri.

HERDA Szarik a múltira a Gyuri, Béla, az szarik, neki csak az kell, ami most van. Attól fél. Nehogymár visszamenjen napközistanárnak az iskolába, nehogymár oda menjen, azt már nem tudja a Gyuri. Hogy ott kiabáljon a gyerekekkel, hogy intő meg ilyesmi.

BANDA A Gyurinak ez kell itt. Ez úri hely. Szolgálati kocsi, titkárnő, a kocsmá is közel.

HERDA Az bizony. És tudja, ha kibaszik velünk, akkor vége van neki. Akkor semmi lesz a Gyuri. Akkor hiába jön, hogy ilyen párt meg olyan szövetség, az biztos, akkor hiába, ha mi megmondjuk, hogy a Gyuri egy szar alak.

BANDA Akkor aztán mehet a pappal búcsúra Márianosztrára. Akkor leszárják a népek, hogy ott van-e vagy nem. Hiába küld akkor Mikulás-csomagot a nyugdíjasoknak.

KREKÁCS Mért, azt küldött?

BANDA Küldött. Volt benne tortabevonó meg Sportszelet.

HERDA Tortabevonó az mért?

BANDA Nem tudom, azt hitte biztos, hogy csoki.

MARIKA Na hagyjátok már abba, most dolgozni jöttetek, vagy a Gyurit, szóval a polgármester urat akarjátok szívatni, mi van veletek, most mit nyomjátok már annyira. Itt van a kamarakulcs, aztán vegyétek a cuccot, és menjete. Vagy nem jó ez nektek, hogy jön a segély, az nem jó nektek.

HERDA De jó, Marikám, az nagyon jó.

Mennek el, Marika visszamegy az épületbe

BANDA Jó, csak a tököm tele van azzal, hogy a szar tél megint telenyomta azokat a kurva árkokat, és megint ott kezdhettük, ahol tavaly, hogy a faszba van a világ, hogy mindig ugyanazt.

HERDA Az kurva szar dolog, azt én már tavaly is mondtam, Lajoskám, bazmeg, hogy az kurva szar, hogy az árkot kaparja az ember, aztán nem történik semmi.

KREKÁCS Semmi, az biztos, tisztára semmi.

HERDA Csak az a kurva év elmegy, aztán az árok marad, minekünk meg végünk, értitek, tisztára elmegy minden időnk, értitek, hogy milyen kurva szar ez a világ.

KREKÁCS Az kurva szar világ, bazmeg, hogy az árok ugyanolyan mindig. Az kurva szar világ.

BANDA Az biztos, ha ennél szarabb világ lenne, akkor már nem lenne. Mert ez pont annyira szar, amennyire szar lehet.

KREKÁCS Olyan, mint a Zsidó Misi bácsi traktorja. Az is, bazmeg, ha csak egy kicsit lenne rosszabb, bazmeg, akkor az már nem menne.

BANDA Mi nem menne?

KREKÁCS Hát a traktor, neki az már akkor nem menne.

HERDA Nem?

KREKÁCS Nem.

BANDA Olyan szar?

KREKÁCS Annyira. Pont a legszarabb ahhoz, hogy még menjen.

HERDA Hát ez az.

4. jelenet

Az utca végénél, kaparják az árkot

HERDA Kár bekapcsolni a rádiót.

BANDA Mért kár?

HERDA Mert csak hallgatja az ember.

BANDA Hát nem azért kapcsolja be? Mit csináljon, nézze?

HERDA Nem úgy csak, hogy amit mondanak benne.

KREKÁCS Mi van azzal, Pityukám, mi van azzal, amit mondanak?

HERDA Hát vagy nem is értem, az is olyan idegesítő, vagy megértem.

KREKÁCS Akkor mi van, ha érted?

HERDA Az is olyan idegesítő.

KREKÁCS Vedd le róla a hangot, Pityukám, hadd beszéljen magában.

HERDA Mi?

KREKÁCS Hát a rádió.

HERDA Neked azért sokkal jobb, Béla, neked jobb, mint másnak.

KREKÁCS Most ezt mért mondod, Pityu, most minek?

HERDA Mert te annyira hülye vagy, hogy neked tényleg jobb.

Te úgy fogsz meghalni, hogy észre se veszed, lehet, hogy még utána is azt hiszed, hogy élsz.

BANDA Vannak ilyen emberek. Élnek a haláluk után, mert nem veszik észre, hogy meghaltak, olyanok. Hallottam a rádióban.

HERDA Látod, Lajoskám, ez az, amiket az ember hall. Hogy például Pesten tizenöt évvel élnek tovább, mint mi, érted, tizenötöt.

BANDA Az istenit, akkor a Csermák Jani bácsi hány éves lenne, ha ott lakna Pesten, akkor mennyi.

HERDA Mért?

BANDA Mert kilencvenöt volt, amikor meghalt.

KREKÁCS Hú bazmeg, azt nem gondoltam volna, hogy olyan öreg lett volna, hú bazmeg.

HERDA Annyi pedig. Száztíz.

KREKÁCS Száztíz, hú bazmeg, az kurva sok.

HERDA És ez csak az átlag. Mert vannak olyanok, akik huszonöt évvel is tovább élnek, értitek, huszonötöt.

KREKÁCS Hú bazmeg, a Csermák Jani bácsival de kibaszta, hogy ide született, hú bazmeg.

HERDA Pedig ez van. Akkor százhusz évig élt volna.

BANDA Mondjuk, tolókkocsiban ötven év nem annyira jó.

HERDA Mondjuk, az igaz, hogy a Jani bácsinak az a húsz is elég húzós volt, mondjuk, kibaszásnak gondolta, hogy ilyen sokáig húzza.

BANDA Jó, de azoknak biztos van mindenféle motoros tolókkocsijuk.

KREKÁCS Mint a motorbicikli?

BANDA Nem, hanem olyan villannyal. Még a lépcsőre is fölmege, úgy azért más. Nem kell neki tekerni, mint a Jani bácsinak, hogy már a kocsmánál tisztára kifulladt, aztán ott kellett dekkolni a tűző napon, míg valaki beemelte a lépcsőkönt.

KREKÁCS Hogy van ez az egész, bazmeg, én egyszerűen nem tudom, most mért van ez így?

HERDA Nem tudom.

BANDA Nem is lehet tudni, Pityukám.

5. jelenet

Utca. Marika érkezik kismotorral

KREKÁCS Már megint dong a levegő.
BANDA Még jó, hogy itt ilyen csend van, és lehet hallani.
KREKÁCS Pesten aztán senki nem venné észre, ha jön a Marika, ott aztán nem.
HERDA Ott nem is kell észrevenni.
KREKÁCS Mért nem kell?
HERDA Mert ingyen van a segítség. Nem kell egész évben árkot kaparni. Tavaly is ugyanitt kezdtük, a Dózsa utca tetején. Minden tél után.
BANDA Hagyjad már, Pityukám. Elvagyunk itt együtt. Régi dolgokról beszélgetünk. Nem jó ez neked?
HERDA Csak ne kéne közben ezt a kurva árkot kaparni.
BANDA De akkor nem folya le a víz...
HERDA Ezt ne mondjad többet, Lajoskám, bazmeg, mert ettől szétrobbanok, bazmeg, ne mondjad ezt a vizet, mert kurvára idegesít. Leszarom a vizet, érted, leszarom az egész vizet. Mindegyiket. A patakot is leszarom, meg az Ipolyt is leszarom, de ha fosnom kell, még a Dunát is leszarom, érted. Nem bírom ezt a kurva árkot, nem bírom, hogy ezt kell csinálni, hogy minden évben lemegy rajta a víz, és betakarja, érted, ezt én nem bírom. Mért nem lett az egész világ tenger, bazmeg, ennyi erővel tenger is lehetett volna, és akkor nem kellene ez a kurva sok árok meg csatorna, nem kellene itt azon gondolkodni, hogy mi hová folyik, minden a helyén lenne, nem kéne meghalni sem, bazmeg, mert már eleve halottak lennénk.
BANDA Most te attól félsz, hogy meghalsz, Pityukám?
KREKÁCS Pedig az nem fáj. Nem érez az ember semmit.
HERDA Hát ez az, még fájni se fáj.
KREKÁCS De a Jóska is mondta, hogy jó érzés. Átmegegyszer egy ilyen fényes csatornán.
HERDA Ezt a csatornát, na ezt ne mondjad, mert akkor nincs kedvem még meghalni se, nem csak élni, hogy van ott is egy csatorna, hát bazmeg, ezt ne mondjad, mert szétrobbanok.
KREKÁCS Mért, lehet hogy majd ott találkozunk, mikor visszaküldenek kipucolni.
HERDA Az a baj, Béla, hogy te nagyon hülye vagy, és még sokkal hülyébb. Te, bazmeg, észre se fogod venni, hogy hol pucolod az árkot. Átpucolod magad a túlvilágra. Nem érted majd, hogy mért fúj keresztül rajtad a szél.
KREKÁCS Mért fúj rajtam keresztül?
HERDA Mert már levegő vagy, azért.
BANDA Na kussoljatok most már, itt van a Marika.

Marika odaér

Na mi van, Marikám, mit akarsz?
MARIKA Csak küldött a Gyuri, a polgármester úr, hogy nézem meg, mennyire vagytok.
HERDA Mért nem jött a Gyuri, mért nem jön ide egyszer se a Gyuri?
MARIKA Most jöttek a megyétől, aztán velük van. Mindig jönnek, az nem olyan egyszerű. Ez nem olyan, mint kapargatni az árkokat. A Gyurinak mindenre kell figyelnie. Még az árkokra is.
HERDA Az biztos, persze kaparni, azt nem.
MARIKA Hát azt pont nem. De hogy kaparva legyen, arra igen. Különbözik nem baj a késés, mondta, nem baj, de máskor ne, mert ez neki rossz, ha erre is figyelni kell, meg majd azt mondják, hogy mire föl kapjátok a segílyt, ha még annyit se, értitek? Neki azért figyelni kell mindenkire.
KREKÁCS Az biztos, azért rendes gyerek az a Gyuri.

MARIKA Az rendes. Én nála kezdtem. És mindenre megtanított. A gémpapcsot se ismertem, nem még az áfakulcsot se.
HERDA Hát egy kezdőt van mire tanítani, Marikám, az biztos, van mire.
MARIKA És még a munkaidő után is.
KREKÁCS A munkaidő után is?
MARIKA Még akkor is elmagyarázott egypár dolgot a dossziékról meg az úrlapokról.
HERDA Az úrlapokról is, még azokról is, munkaidő után is?
KREKÁCS Ezt azért nem néztem volna ki a Gyuriból.
BANDA Pedig gondolhattad volna, mert neked aztán tudnod kell, milyen marha rendes ember a Gyuri.
KREKÁCS Az igaz, hogy nekem haverom volt.
MARIKA Azt üzente különben, hogy egy kicsit följebb is menjenek.
BANDA Hová, a Papi Jóska-hoz?
HERDA Hogy a Jóska-nak is csináljunk árkot?
BANDA Tényleg marha rendes gyerek ez a Gyuri.
KREKÁCS Haverok voltunk. Mindig is haverok voltunk.
HERDA De azért, hogy gondol a Jóska-ra...
BANDA Pedig gondol.
MARIKA Meg ott van még az az orvos, aki megvette a Józsi bácsiék házat, fönt, értitek, azt se öntheti el a víz, hát beleölt egypár milliót, aztán a Gyuri erre is figyel.
KREKÁCS A milliókra. Figyel a Gyuri a milliókra?
MARIKA Hát az orvosra, értitek, arra is figyel, hogy neki is jó legyen, meg akkor a Jóska-nak is jó lesz.
HERDA Az igaz, hogy akkor mindenkinek.
BANDA Okos gyerek ez a Gyuri, egészen okos gyerek.
KREKÁCS Különbözik megint jó szagod van, Marikám!
MARIKA Ödötoalett.
BANDA Tart még tavalyról?
MARIKA Még a fele megvan.
HERDA Az akkor nagyon gazdaságos. És még szaga is van.
BANDA Hogyhogy szaga?
HERDA Amit érezel.
KREKÁCS De ha nem volna, akkor nem volna, mert csak attól van, hogy van szaga, nem igaz.
HERDA Lehet, csak furcsa, hogy a szag folyékony.

Marika elmegy a kismotorral, a munkások arrébb mennek

KREKÁCS Amikor a Herner Ferike pofáját vertük szét, akkor még nem gondoltam.
BANDA Mit?
KREKÁCS Hogy mi lesz a Gyuriból.
HERDA Hát nem. Akkor még senki nem gondolta. Még a Gyuri se gondolta akkor.
BANDA Mit akarsz különben mindig a Herner Ferikével. Már tavaly is.
HERDA Tényleg, mit látott a muterod a csigatévén, mi volt ott akkor?
BANDA Hogy ott volt a Herner Ferike, vagy mit?
KREKÁCS Azt, hogy ott volt a Herner Ferike, de csak azt mondták róla, hogy há eff.
HERDA Csak ennyit?
KREKÁCS Csak. De mindenki tudja, hogy ő volt.

6. jelenet

A Rendőr lakásában. Szoba

RENDŐR Megjött.
ASSZONY Micsoda?

RENDŐR Az áthelyezés.
 ASSZONY Hogyhogy.
 RENDŐR Megkértem, hogy neked is jobb legyen, mert itt nem lehet.
 ASSZONY Nem, az biztos, és ott lehet?
 RENDŐR Nem tudom.
 ASSZONY Hová?
 RENDŐR Komlóra.
 ASSZONY Komlóra?
 RENDŐR Igen.
 ASSZONY Az hol van?
 RENDŐR Messze innen.
 ASSZONY Az jó, ha messze.
 RENDŐR Majd meglátod, mennyire jó lesz ott. Megint jó lesz nekünk ott.
 ASSZONY Honnét tudod?
 RENDŐR Gondolom, hogy jó lesz, mert azért volt most rossz, mert itt vagyunk.
 ASSZONY Azért?
 RENDŐR Azért. Ott más lesz. Kapunk egy lakást. Még senki nem lakott benne. Egy nagyszoba meg két fél.
 ASSZONY Új?
 RENDŐR Nekünk adják át. Most épült a lakótelep. Ott mindenki új lesz. Mindenki akkor ismer meg bennünket, amikor egymást. És jó lesz. És a Ferikének is jó lesz.
 ASSZONY Nem tudom.
 RENDŐR Mit?
 ASSZONY Hogy attól lett-e rossz, hogy ideköltöztünk, vagy azért költöztünk ide, mert rossz lett, és ha elköltözünk, akkor a rosszat nem visszük-e magunkkal oda is, hogy te nem szeretsz, és én se szeretlek, akkor, ha ezt visszük magunkkal, akkor mi lesz jó.
 RENDŐR Most ezt mért mondod, hogy én nem? Ezt minek? Amikor mindent megteszek, csak hogy neked jó legyen.
 ASSZONY Mindent?
 RENDŐR Hogy neked jó legyen.
 ASSZONY Magadnak akarod a jót. Csak magadnak. Magadért vagy oda, és nem bírod elviselni, hogy én nem vagyok olyan, mint amilyennek szeretnél, csak az a bajod. Nem az, hogy szeretsz, az neked nem bajod.
 RENDŐR De mindent azért csináltam, érted, mindent, azért, hogy neked jó legyen. Azért lettem rendőr, hogy legyen nekünk lakás meg fizetés, csak azért.
 ASSZONY Azért lettél, mert azt akartad, hogy te mondd meg, ki mit csinál, azt akartad. Ezért utálnak itt téged is meg engem is, mert te akarod megmondani, mi legyen.
 RENDŐR Azért utálnak, mert idegen vagyok nekik, csak azért. Mert Főtről jöttünk ide.
 ASSZONY Mert azt hiszed, vagy valaki, s hogy ők senkik hozzád képest. Azért utálnak. Más is jött máshonnét, mégsem utálják, csak minket, mert te is utálod őket, tudják, hogy utálod őket.
 RENDŐR Soha nem értettél semmit, mert egy rohadt, elkényeztetett kurva vagy, aki semmit nem becsül.
 ASSZONY Mit becsüljek? Téged?
 RENDŐR Engem, például engem. Mindig is szartál rám, mindig. Hogy elvégeztem az iskolát munka mellett, az neked semmi volt, hogy tanultam este, az neked semmi. Soha nem érdekelt, mi van velem. Hogy kell-e valami, hogy neked mi van, csak azt mondtad, hogy neked mi rossz, csak azt mondtad, hogy veled mi van, csak azt mondtad, hogy velem mi történik, arról soha, csak ne mondjam, csak ne kezdjek bele, csak ne kelljen még azt is hallgatnod. Hogy érted görcsbe van a gyomrom, mikor behívatnak Vácra, a kapitányságra, hogy az milyen, soha nem érdekelt. Azt hitted, nekem még jó is,

hogy odamehetek, ott vannak a haverjaim, hogy nem alszom előtte éjjel, az nem érdekelt...
 ASSZONY Mért, téged érdekelt, hogy velem mi van?
 RENDŐR Mit gondolsz, mért költözünk, mi a szarért?
 ASSZONY Azért, mert te azt hiszed, ott fontosabb leszel, mert nem akarsz körzeti lenni, azért, nem miattam.
 RENDŐR Nekem itt jó, érted, itt nekem jó, csak neked rossz, miattad van minden, miattad, te meg szarsz rám. (*Rángatja az Asszonyt*)
 FERIKE Apu, apu, hagyjad a mamát, apu, hagyjad!
 RENDŐR Menj a francba innét, menj már! Ez a kis vakarcs is melléd állt, már ezt is elérted.
 ASSZONY Mert látja, hogy milyen vagy. A Krekács Béla apja nem ilyen, az nem ilyen, az szereti a gyereket.
 RENDŐR Mért, én nem szeretem, nem vettem neki villanyvasutat karácsonyra, azt nem vettem? Én nem szeretem?
 ASSZONY Hogy veszel, az semmi. Szeretni kéne. Figyelni rá.
 FERIKE Apu, ne bánts!
 RENDŐR Menj már a francba, gyerek!
 ASSZONY A gyerek is tudja, milyen vagy, nagyon jól tudja!
 RENDŐR Azért, mert ellenem nevelted, tisztára ellenem, hogy ne legyen neki apja, azt akartad.
 ASSZONY Azt nem akarja senki. Te tetted olyaná.
 RENDŐR Az anyád is azt akarta, hogy elűzzetek, azt akarta, hogy a gyerek a tiétek legyen.

Az Asszony sír, dulakodás

FERIKE Apu, apu, hagyj, apu!

7. jelenet

Utca, vissza az előző jelenethez

HERDA Nem értem.
 BANDA Mit nem értesz?
 HERDA Hogy abból hogy lehet tudni, hogy ő volt, hogy há eff?
 KREKÁCS Mutatták is.
 HERDA Rendesen mutatták?
 KREKÁCS Nem rendesen, csak hátulról, a fejét olyan féloldalról. Azt mondta a muterom, és megismerték.
 BANDA Abból megismerték. Abból, hogy hátulról.
 HERDA Azt nem hiszem, azt egyszerűen nem hiszem.
 KREKÁCS Meg mondták a Komlót is.
 HERDA Milyen Komlót?
 KREKÁCS Ahová a rendőr költözött.
 HERDA Mért, Komlóra költözött?
 KREKÁCS Azt mesélték, hogy odahelyezték, mert nem bírta már az asszony. Utált itt lenni, hogy nem köszönnek neki. Mintha nem is volna. Szóval a Komlót, azt bementék.
 BANDA Hogy ott volt a Herner Ferike? Komló? Onnét mutatták?
 KREKÁCS Onnét, és az már együtt elég, meg van, aki tudott is róla máshonnét.
 HERDA Nem a tévéből?
 KREKÁCS Nem, hanem valaki mesélte neki a vonaton, hogy ismeri-e azt az embert, aki itt volt nálunk rendőr, hogy annak a fiával mi lett.
 HERDA És elmonda?
 KREKÁCS El.
 BANDA Akkor biztosan ő volt.
 HERDA Akkor biztos.

Kis szünet, kapargálják az árkot

BANDA Megfordult a szél.
 HERDA Tisztára belefúj a fülembé.
 BANDA Húzd rá a sapkádát.
 HERDA Ez nem olyan.
 KREKÁCS Akkor fogd be.
 HERDA Mit?
 KREKÁCS A füledet.
 HERDA A fülemet?
 KREKÁCS Azt.
 HERDA És a lapáttal mi lesz.
 KREKÁCS Az igaz.
 BANDA Milyen kurva dögszagot hoz a szél. Érzitek?
 HERDA Nem.
 BANDA Nem?
 BANDA Na szagoljatok már!
 KREKÁCS Tavaszi dögszag a levegőben. Ez igen.
 HERDA Biztos a Kaliék kibontották a dögműt.
 KREKÁCS A Kaliék?
 HERDA Azt csinálják. Mert éhesek, aztán nekik nem baj, ha ilyen beteg marha, érted, ez a szívacsos agyhártya meg száj és körmömfájás, az nem számít, meg az, hogy bűdös. Még jobb is. Ha van ilyen járvány, többet visznek a dögműtbe.
 KREKÁCS És kiszedik?
 HERDA Ki, és megeszik.
 BANDA Bazmeg, micsoda gyomruk van nekik, a Kaliéknak, micsoda gyomruk.
 KREKÁCS Híj az istenit, ha arra gondolok, meg ez a dögszag is híj, bazmeg, azt nem bírom elképzelni, hogy lenyeljek egy olyat.
 HERDA Pedig azt mondta a Kali, hogy olyan, mint nálunk a pacal. Kell neki legyen egy kis szaga, csak úgy jó.
 KREKÁCS Bazmeg, már a nyálamban érzem azt a kurva dögszagot. (Köp)

A többiek is szaglászhatnak

HERDA Onnét jön. (Mutat a Jóska háza felé)
 KREKÁCS Mondom, hogy a Jóska háza felé, mondok, bazmeg, hogy onnét!
 BANDA Na menjünk csak, nézzük már meg, hogy mi van ott, mi a fasz van a Jóska házában.

Elindulnak sietve Jóska kalyibája felé

8. jelenet

Jóska kalyibája előtt

HERDA Bazmeg, ez tényleg innét jön, az istenit, milyen bűz van itt.

KREKÁCS Hú bazmeg, de kurva bűdös van itt.
 BANDA A kurva életét, mi lett a Jóska háza, az istenit, mi van itt.
 Gyere már, Béla, lökjük már be az ajtót, gyertek már...
 KREKÁCS Nem bírja a gyomrom, egyszerűen kifordul...
 HERDA Gyere, Béla, nem bírjuk ketten, gyere már...

Béla öklödve odamegy, belökik az ajtót

BANDA Mi van itt, mi az istenit...
 HERDA A szentségét, azt a szentségét. Mi lett a Jóska háza.
 KREKÁCS A rohadt életét, bazmeg, ezt nem bírom.
 BANDA Ezt megszívta a Jóska, de kurvára megszívta.
 HERDA A kibaszott tél idén, azt megszívta.
 KREKÁCS (köpködve) Ezt nem gondoltam volna, bazmeg, ezt nem, hogy az lesz, ezt nem gondoltam volna.
 BANDA Micsoda, Béla, mi lesz?
 KREKÁCS Hogy az lesz.
 HERDA Mi az, hogy az, Béla, mi a fasz.
 KREKÁCS Az, amit a Jóska mond. Hogy tudta, hogy az lesz.
 BANDA Pedig tudta.

9. jelenet

Az önkormányzat udvara, a férfiak érkeznek a szerszámokkal

BANDA Szevasz, Marika, akkor ma előbb letesszük.
 MARIKA Jól van, Lalikám, jól van, értem én, hogy most nem lehet. Elvitték?
 HERDA El.
 KREKÁCS Egy óra múlva már ott voltak a kocsival.
 MARIKA Igaz, hogy szét volt esve?
 BANDA Úgy feküdt ott, olyan puffadt volt, a bőrén meg olyan szar víz folyt. Hagyjuk, Marikám, mert kifordul a gyomrom.
 A Béla is végigokádta a Dózsa utcát. Még a pálinkát is.
 HERDA Hogy ez lesz az emberből, hogy pont a Papi Jóska házából, hogy ez lett.
 KREKÁCS Milyen rendes gyerek volt. Tejet ivott reggeltől estig, mást nem is evett, meg kenyeret.
 BANDA Nem tudta eladni.
 KREKÁCS Mit?
 BANDA A tejet nem tudta, azért volt, hogy meg kellett inni. Naponta hat litert.
 HERDA De hogy abból a tejszagú gyerekből ilyen bűdös legyen, azt nem gondoltam volna.
 MARIKA Sajnálom azért nagyon a Jóska háza, hogy először a gyerekek, az a kislány, most meg ő.
 KREKÁCS Kurva szar ez a világ, bazmeg, az kurva szar, Marikám.
 BANDA Mint a Zsidó Misi bácsi traktorja, ha szarabb lenne, már nem működne, az biztos.

Elpakolnak

HERDA Menjünk a kocsmába.
 BANDA Jól van, Pityukám, menjünk, menjük oda.

Mennek ki az önkormányzat udvaráról az utcára. Busz áll az úton

HERDA De ideállt ez a busz. Pont az útba.
 KREKÁCS Pont, a kurva anyját a Karesznek.
 BANDA Mondtam már neki, hogy ne álljon pont a kocsmához meg az önkormányzat közé.
 HERDA Nem ért meg semmit a Karesz. Annak sincs sok esze.
 KREKÁCS Kirázta belőle az Ikarusz.

BANDA Persze valahová állni kell.
KREKÁCS Az igaz, nem támaszthatja a falnak.
BANDA Azt nem.
HERDA Merről kerüljük meg?
BANDA Merről rövidebb?
HERDA Nem tudom.
KREKÁCS Pont középen van.
BANDA Akkor mindegy.

Megkerülük, mennek tovább a kocsmá felé

HERDA Azért hogy tudta ezt a Jóska.
BANDA Nem tudta, csak mondta, viccből.
HERDA Én ilyet nem mondanék soha viccből.
BANDA Akkor sem tudta.
HERDA Pedig azt mondta, hogy látja, hogy mi lesz.
KREKÁCS Vagy van olyan, hogy az lesz, amit akar az ember, hogy az úgyis meglesz.
HERDA Hogyhogy?
KREKÁCS Hát hogy azt akarta, hogy meghaljon, és meghalt, mert már unta.
HERDA Mit, a tejet?
BANDA Hülye vagy, Pityu.
KREKÁCS Érted, hogy valamit akarsz, és úgy élsz? Van ilyen.
HERDA Hát nem tudom.
KREKÁCS Pedig a tévében is hallottam ilyet, a tévé is mondta, hogy még a kanalat is meg lehet hajlítani simán akarattal.
HERDA Jó, de a kanál, az mégsem olyan, mint hogy meghal az ember.
KREKÁCS Ez csak példa, érted, hogy ha azt is lehet, akkor egy csomó mindent lehet, hogy van bennünk olyan, hogy mi akarhatunk dolgokat, hogy úgy legyen. Mert például, amikor az embernek gyereke lett, akkor azt is akarta, nem?
BANDA Jó, akarta, de azért ez nem úgy van, hogy, érted, az állatoknak is lesz kolke, pedig nem akarnak semmit.
HERDA Na azt azért nem tudhatod.
KREKÁCS Az van, hogy van bennünk ilyen erő. Mondták a tévében, hogy mérni is lehet, van olyan szerkezet, hogy az, ami, érted, az isten volt, az tulajdonképpen nem is egy dolog, hanem mindenkiben benne van.
BANDA Hát benned aztán legfeljebb egy lapát szar van még rajtad kívül, Béla, olyan hülyéket mondasz te, annyira hülyéket.
KREKÁCS Jó, de azért, érted, a Herner Ferikének is megmondtam, hogy mi lesz, hogy mi lesz, azt megmondtam, érted.
BANDA Mit mondtál meg neki?
KREKÁCS Amikor a Gyurival jól szétvertük, megmondtam neki, hogy az lesz, hogy egy szar gyilkos lesz belőle, érted, azt azért megmondtam.
HERDA Jó van, Béla, hagyjad már azt a kurva Ferikét. Legalább a kocsmában haggyad.

Belépnek

10. jelenet

Utca újra, árokkaparás

HERDA Na a Jóska már nem fog elmenni mellettünk.
BANDA Hát nem, az biztos
KREKÁCS De a szagot még mindig érzem.
HERDA Pedig már sincsen. Már a szaga sincsen.
KREKÁCS Az lehet, de nem ment ki az orromból. Benne ma-

radt, mint ahogy vissza tudunk gondolni a Jóskára.
BANDA Hogyhogy?
KREKÁCS Hogy az orrom is tud emlékezni. Nem felejt el a Jóska szagát.
BANDA Gondolj inkább a Marika szagára. Ödötoalett. Az jobb lesz.
KREKÁCS Az a baj, hogy nem tudok.
HERDA Különben tényleg, hogy megmondta, hogy mi fogjuk megtalálni.
KREKÁCS Meg, az Istenit, azt is megmondta. Különleges volt a Jóska. Az mondta a muteromnak, mikor hasogatta a fát, hogy égett a ház, és ott égtek bent a hangok is, hogy hallotta, amikor elég az állatok hangja, utána meg a gyerek hangja is. Hogy ropogott, azt mondta, a tűzben a hang, mint egy hasáb fa. Azóta nem tud olyan helyen lenni, ahol meleg van, ahol ég a tűz, mert hallja ezt a ropogást, a gyerek hangját. Azt mondta a muterom, hogy azt mondta, hogy neki már azóta bent fűt valami a testében benne, ott van neki valami kályha.

BANDA A tej, olyan a tej, hogy fűt?
HERDA Nem érted, Lajos? Nem érted, mire gondolt?
BANDA Nem, nem értem.
HERDA Mindegy, hagyjuk. Különben mi lett a Herner Ferikével, azt elmondtad már, Béla?
KREKÁCS Tulajdonképpen nem annyira érdekes, csak gondoltam, olyan ritkán lát az ember ismerőst a tévében, és az mégiscsak híres ember, aki van már a tévében is, nem igaz?
BANDA Az biztos, a Jóska nem volt a tévében soha, pedig tudott kézzel halat fogni, mégse volt a Fókuszban se meg a Tényekben sem.
KREKÁCS Meg hogy az volt közöttünk, az a dolog a pisztollyal, amit mondtam.
HERDA De mégis mi lett?
KREKÁCS Tényleg nem annyira érdekes.
HERDA Azért most már mondd el, ha már elkezdted.
BANDA Az biztos, hogy ha már elkezdted, mondd is el, az geci dolog félbehagyni valamit. Az olyan, bazmeg, mint mikor film közben elmegy a villany. Ilyet csak a villamosművek csinál, mert az kurva szemét dolog.

Kis szünet

HERDA Na, mondd?
KREKÁCS Hát akkor el is mondhatom, ha tényleg ez még érdekel titeket
HERDA Hát nem arra várunk? Nem igaz, Lajoskám?
BANDA Hát már egy ideje.
KREKÁCS Szóval azt mondta a muterom, hogy úgy sírt a Ferike, mint egy gyerek ott a kamerában, meg hogy ő nem akarta, hogy nem volt benne töltény, úgy tudta.
BANDA Miben nem volt töltény?
KREKÁCS Hát a vadászpuskában.
HERDA Mért, vadász volt, nem rendőr.
KREKÁCS A faterja volt rendőr, ez meg vadászott, szórakozásból. És pucolta.
BANDA Mit?
KREKÁCS Hát a puskát.
HERDA És?
KREKÁCS Pucolta, amikor a gyerek odahajolt, hogy belenézzen a csövébe.
BANDA Milyen gyerek?
KREKÁCS A Ferike gyereke, a kisgyereke a Ferikének. És akkor, amikor odanézett, akkor pucolta a Ferike, és nem tudja hogyan, mert azt nem vette észre, hogy, de pont...

BANDA Mi volt akkor?

KREKÁCS Hogy az a golyó, amiről azt hitte, hogy nincs a pus-
kába, az aztán átvitte a gyerek koponyáját, pont keresztbe, a
gyerek agya meg kirepült a plafonra, a Ferike meg sírt, a Feri-
ke nagyon sírt, hogy ő ezt nem akarta, és mennyire szerette
ezt a gyermeket, annyira sírt, hogy az ő fia, akivel együtt akart
járni vadászni.

HERDA Az istenit. Szétlőtte a fejét, az istenit, szétlőtte, bazmeg.
Szét.

KREKÁCS Az lett, érted, az lett, amit mondtam.

BANDA Mikor, mit mondtál?

KREKÁCS Azt, hogy mi lesz a Ferikével, hogy gyilkos lesz, a
legszarabb gyilkos lesz a Ferike, hogy ez lesz a büntetése,
mert geci volt velem, érted, én megmondtam neki, és az lett.

HERDA Az? Amit mondtál, az?

BANDA Az lesz, amit a Béla mond?

Szünet

HERDA Hogy a picsába van ez, hogy van ez az egész?

BANDA Béla, bazmeg, hogy van ez az egész?

KREKÁCS Hagyjál már, Lajos, mit üvöltesz, most mit.

BANDA Nem érted, hogy az lesz.

HERDA Az lesz, amit a Béla mond? Az lesz?

BANDA És akkor, figyelj ide, és akkor mit mondtál nekem, hal-
lod, nekem mit mondtál, meg a Pityunak mit mondtál, te hü-
lyegyerek, mit? Hallod, ezt mondd meg, hogy nekünk mit
mondtál, mi a faszt?

KREKÁCS Az a baj. *(Köp egyet)*

BANDA Na mi a baj, micsoda?

KREKÁCS Az a baj, bazmeg, hogy nem emlékszem.

BANDA Hogyhogy nem emlékszel?

KREKÁCS Úgy, hogy akkor még nem tudtam, érted, nem tud-
tam.

HERDA Mit nem tudtál akkor, mit?

KREKÁCS Hogy úgy lesz.

BANDA Mi lesz úgy?

KREKÁCS Minden.

HERDA Hogy?

KREKÁCS Ahogy mondom.

Vége